

آنچه بعد از مردن برای حاضرین و غیر حاضرین جایز است

آشکار نمودن چهره میت و بوسیدن آن و همچنین تا سه روز بخاطر از دست دادن اشک ریختن جایز است .

در این خصوص چند روایت وجود دارد:

- جابر بن عبدالله رضی الله عنه می گوید: وقتی پدرم شهید شد، مرتب چادر را از صورتش کنار می زدم و گریه می کردم. حاضرین مرا منع می کردند، ولی رسول الله صلی الله علیه و سلم منع نمی کرد. سپس رسول الله صلی الله علیه و سلم دستور داد تا جنازه را بردارند. عمه ام شروع به گریه کرد. رسول الله صلی الله علیه و سلم فرمود: چه گریه کنی چه نکنی، همچنان فرشتگان او را زیر سایه بالهای خود گرفته بودند تا اینکه او را بلند کردید.^۱
- عایشه می گوید: روز رحلت پیامبر اکرم صلی الله علیه و سلم ابوبکر رضی الله عنه سوار بر اسب بود و از محل سکونت خود در سنج به طرف مسجد می آمد. داخل مسجد رفت. عمر رضی الله عنه مشغول سخنرانی بود. ابوبکر رضی الله عنه بدون اینکه با کسی سخن بگوید، به خانه عایشه رفت. چادری بر روی رسول الله صلی الله علیه و سلم انداخته بود، ابوبکر رضی الله عنه چادر را از چهره ایشان برداشت و خود را به طرف چهره رسول الله صلی الله علیه و سلم خم کرد و پیشانی رسول الله صلی الله علیه و سلم را بوسید و گریست. و گفت: ای رسول خدا! پدر و مادرم فدایت باد، مرگی که باید به سراغت می آمد، همین است و دوباره نخواهی مرد.^۲
- همچنین عایشه می گوید: رسول الله صلی الله علیه و سلم کنار جنازه عثمان بن مظعون رفت، صورتش را باز کرد. خود را خم نمود و چهره اش را بوسید و چنان گریه کرد که رخسارش خیس شد.^۳
- انس رضی الله عنه می گوید: همراه رسول الله صلی الله علیه و سلم به خانه ابو سیف (پدر رضاعی ابراهیم فرزند رسول الله) رفتیم. رسول الله صلی الله علیه و سلم ابراهیم را در بغل گرفت و بوئید و بوسید. بار دیگر که رفتیم، ابراهیم در حال احتضار بود. اشک از چشم های مبارک رسول الله صلی الله علیه و سلم سرازیر شد. عبدالرحمن بن عوف گفت: ای رسول خدا! شما هم گریه می کنید؟ رسول الله صلی الله علیه و سلم فرمود: گریه نشانه شفقت و مهربانی است. عبدالرحمن دوباره همان سوال را تکرار کرد. رسول الله صلی الله علیه و سلم

2- بخاری، مسلم، نسائی، بیهقی و احمد.

3- بخاری، نسائی، ابن حبان و بیهقی.

4- ترمذی و بیهقی.

فرمود: همانا چشم اشک می ریزد و دل غمگین می شود. ولی ما سخنی که باعث عدم رضایت پروردگار باشد، بر زبان جاری نمی کنیم. ای ابراهیم! ما از جدائی تو غمگین هستیم.^۴

- عبدالله بن جعفر می گوید: رسول الله صلی الله علیه و سلم به اهل بیت جعفر (که فوت نموده بود) سه روز مهلت داد پس از سه روز نزد آنان آمد و گفت:
«لَا تَبْكُوا عَلَيَّ أَحْيَى بَعْدَ الْيَوْمِ»^۵.
(از امروز به بعد برای برادرم (جعفر) گریه نکنید).

telegram.me/ahkamjanayezqeshm

1- بخاری و مسلم و بیهقی.

2- ابو داود، نسائی، احمد و سند آن صحیح است.